

Łódź, dnia 20 lutego 2022 r.

Zarząd Główny
Polskiego Towarzystwa Techników Dentystycznych
ul. Leszczyńskiej 4/10
93-347 Łódź
tel. 512 933 207
e-mail: biuro@pttd.org.pl

**Pan
Piotr Bromber
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia**

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z pismem Ministerstwa Zdrowia z dnia 21 stycznia 2022 roku (nr RKM.0210.10.2021) otrzymanym 3 lutego 2022 roku o godzinie 12:30 z adresu e-mail biuralegislacja-pp@mz.gov.pl, odnośnie prośby przekazania uwag do projektu ustawy o niektórych zawodach medycznych (UD 328), uprzejmie informuję, że Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych z jednej strony jest bardzo zadowolone z faktu inicjatywy uregulowania zawodu technika dentystycznego, natomiast z obawą odnosi się do uregulowania tego zawodu z pozostałymi zawodami medycznymi w projekcie ustawy. Technicy dentystyczni powinni mieć swoją ustawę zawodową - ustawę o zawodzie technika dentystycznego. Odrębna ustawa zawodowa pozwoli technikom dentystycznym (udzielającym świadczeń zdrowotnych bez kontaktu z pacjentem) na dostosowanie zawartych w niej przepisów do charakterystyki ich pracy, dodatkowo na stworzenie własnego samorządu zawodowego oraz indywidualnych zasad etyki zawodowej i deontologii medycznej dla osób wykonujących zawód technika dentystycznego.

Należy zwrócić uwagę, że do projektu ustawy nie zostały przedłożone projekty rozporządzeń (zgodnie z Regulaminem Sejmu przedłożenie rządowe powinno zawierać projekty aktów wykonawczych), dlatego trudno zaopiniować całość proponowanych rozwiązań na tym etapie.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna	Treść uwagi	Uzasadnienie	Proponowane rozwiązanie
1.	Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych zwane dalej PTTD	Art. 4.2. Rejestr jest jawny w zakresie danych i informacji dotyczących osoby wykonującej zawód medyczny, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1-3, pkt 8-11, pkt 6 lit a-b.	Zmienić w art. 4 ust. 2 regulację odnośnie zakresu jawności danych i informacji dotyczących osoby wykonującej zawód medyczny (technika dentystycznego) dostępnych dla wszystkich w rejestrze.	Ustawy regulujące rejestr zawodów medycznych (np.: o izbach lekarskich, o zawodzie fizjoterapeuty) stanowią, że dane i informacje osoby wykonującej zawód medyczny prowadzone są przez ich samorządy zawodowe (np.: Okręgową Radę Lekarską, Naczelną Radę Lekarską, Krajową Radę Fizjoterapeutów). Podstawowe informacje dotyczące lekarzy można pozyskać w formie elektronicznej z Centralnego Rejestru Lekarzy w zakresie np.: tytułu zawodowego, imienia i nazwiska, numeru prawa do wykonywania zawodu, numeru rejestracyjnego	Art. 4.2. Rejestr jest jawny w zakresie danych i informacji dotyczących osoby wykonującej zawód medyczny, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1-3, pkt 8-11, pkt 6 lit a-b, z wyłączeniem technika dentystycznego w zakresie art. 4 ust. 1 pkt 6 lit. b, pkt 8-10.

				<p>w rejestrze, rodzaju i stopnia specjalizacji, stopnia naukowego, skreślenia z rejestru.</p> <p>Natomiast Krajowy Rejestr Fizjoterapeutów jest jawny tylko w zakresie danych i informacji dotyczących fizjoterapeuty odnośnie imienia i nazwiska, stopnia naukowego i tytułu naukowego oraz nazwy pracodawcy.</p> <p>Pozostałe dane z rejestru lekarzy oraz fizjoterapeutów są udostępniane na wniosek właściwym organom na podstawie odrębnych przepisów oraz osobie wpisanej.</p> <p>Dodatkowo, należy wskazać, że dane i informację odnośnie przedsiębiorcy w rejestrze KRS oraz CEIDG są udostępniane dla wszystkich w ograniczonym zakresie.</p> <p>Mając na uwadze powyższe, w rejestrze jawnym dostępnym dla wszystkich powinny być udostępnione tylko podstawowe dane i informacje osoby wykonującej zawód medyczny (technika dentystycznego) w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) numeru wpisu; 2) daty wpisu; 3) wykonywanego zawodu medycznego; 4) imienia (imion) i nazwiska; 5) wykreślenia z rejestru. <p>Pozostałe dane i informacje odnośnie osoby wykonującej zawód medyczny powinny być udostępnione osobie wpisanej do rejestru, upoważnionym organom, odpowiednim władzom lub organom na ich wniosek na podstawie odrębnych przepisów.</p>	
2.	Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych	Art. 13. 1. Osoba wykonująca zawód medyczny jest obowiązana: 1) informować pacjenta o jego prawach, 2) udzielać informacji	Zmienić w art. 13 ust.1 regulacje dotyczące obowiązków osoby wykonującej zawód medyczny poprzez	Artykuł 11 ust. 1 Ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta stanowi, że pacjent ma prawo do uzyskania informacji o przysługujących mu prawach. Podmiotem	Art. 13. 1. Osoba wykonująca zawód medyczny (z wyłączeniem technika dentystycznego odnośnie ust. 1 pkt

		<p>pacjentowi lub osobie przez niego upoważnionej, lub jego przedstawicielowi ustawowemu albo osobie bliskiej lub opiekunowi faktycznemu, 3) zachować w tajemnicy informacje związane z pacjentem, uzyskane w związku z wykonywaniem zawodu, 4) prowadzić, przechowywać i udostępniać dokumentację medyczną – zgodnie z ustawą z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2020 r. poz. 849).</p>	<p>wyłączenie technika dentystycznego w zakresie obowiązków uregulowanych w pkt 1,2 i 4.</p>	<p>zobowiązany do udostępniania tych informacji jest podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych (lekarz, pielęgniarka czy położna wykonujący zawód w ramach praktyki zawodowej oraz każdy podmiot leczniczy) poprzez umieszczenie jej w swoim lokalu, w miejscu ogólnodostępnym. Obowiązku wywieszania w lokalu informacji o prawach pacjenta nie mają jedynie lekarze, pielęgniarki i położne prowadzący praktykę w miejscu wezwania (art. 11 ust. 2 u.p.p.). Natomiast prawo pacjenta do informacji, uregulowane w art. 9 u.p.p. jest obowiązkiem spoczywającym na lekarzu, pielęgniarce, położnej, fizjoterapeucie ratownika medycznym czy farmaceutcie w odniesieniu do świadczeń zdrowotnych wykonywanych przez osobę wykonującą dany zawód medyczny. Mając na uwadze powyższe, należy podkreślić, że osoba wykonująca zawód medyczny (technik dentystyczny) nie ma bezpośredniego kontaktu z pacjentem, w związku z tym nie ma obowiązku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielać informacji pacjentowi o jego prawach, - udzielać informacji pacjentowi lub osobie przez niego upoważnionej, lub jego przedstawicielowi ustawowemu albo osobie bliskiej lub opiekunowi faktycznemu. <p>Powyższe informacje przekazywane są przez lekarza prowadzącego pacjenta, który zleca technikowi dentystycznemu wykonanie świadczenia zdrowotnego (wyrobu medycznego na zamówienie, usługi w zakresie protetyki stomatologicznej).</p> <p>Ustawa o prawach pacjenta</p>	<p>1, 2 i 4) jest obowiązana:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) informować pacjenta o jego prawach, 2) udzielać informacji pacjentowi lub osobie przez niego upoważnionej, lub jego przedstawicielowi ustawowemu albo osobie bliskiej lub opiekunowi faktycznemu, 3) zachować w tajemnicy informacje związane z pacjentem, uzyskane w związku z wykonywaniem zawodu, 4) prowadzić, przechowywać i udostępniać dokumentację medyczną – zgodnie z ustawą z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2020 r. poz. 849).
--	--	---	--	---	---

				<p>i Rzeczniku Praw Pacjenta, choć posługuje się pojęciem dokumentacji medycznej wielokrotnie, nie definiuje go. Artykuł 1 pkt 2 u.p.p. stanowi, że ustawa określa zasady udostępniania dokumentacji medycznej.</p> <p>W art. 23 u.p.p. pojawia się zapis, mocą którego pacjent ma prawo do dostępu do dokumentacji medycznej dotyczącej jego stanu zdrowia oraz udzielonych mu świadczeń zdrowotnych.</p> <p>Zakres ten doprecyzowuje art. 25 u.p.p., który wskazuje, jakie dane i informacje powinny znaleźć się w prawidłowo prowadzonej dokumentacji medycznej.</p> <p>Natomiast szczegółowy zakres oraz rodzaje dokumentacji medycznej określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 kwietnia 2020 roku w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania. Zgodnie z art. 25 u.p.p. dokumentacja medyczna zawiera co najmniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dane, które mają na celu prawidłową weryfikację danej osoby [oznaczenie pacjenta, pozwalające na ustalenie jego tożsamości, a zatem zawierające jego dane osobowe: nazwisko i imię (imiona), datę urodzenia, oznaczenie płci, adres miejsca zamieszkania, numer PESEL]; - oznaczenie podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych ze wskazaniem komórki organizacyjnej, w której udzielono świadczeń zdrowotnych; - opis stanu zdrowia pacjenta lub udzielonych mu świadczeń zdrowotnych; - datę sporządzenia; - informację o wydaniu opinii albo orzeczenia, jeżeli pacjent wniósł sprzeciw wobec takiej opinii. <p>Brak któregokolwiek z powyżej wskazanych</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>elementów dokumentacji medycznej oznacza, że dany dokument nie jest dokumentem medycznym. Informacje przekazywane przez lekarza prowadzącego pacjenta, który zleca technikowi dentystycznemu wykonanie świadczenia zdrowotnego dotyczą po pierwsze wyrobu medycznego na zamówienie, po drugie usługi w zakresie protetyki stomatologicznej. Zgodnie z definicją zamieszczoną w ustawie z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. Nr 107, poz. 679 ze zm.) wyrobem wykonanym na zamówienie jest m.in. wyrób medyczny wykonany zgodnie z pisemnym przepisem lekarza lub innej osoby na podstawie posiadanych przez nią kwalifikacji zawodowych, w którym podano na odpowiedzialność lekarza lub tej osoby właściwości projektu, przeznaczony do wyłącznego stosowania u określonego pacjenta i niebędący wyrobem produkowanym seryjnie, wymagającym dostosowania do szczególnych wymagań lekarza lub innego profesjonalnego użytkownika. Natomiast zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt.3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/745 z dnia 05.04. 2017 roku "wyrób wykonany na zamówienie" oznacza wyrób wykonany specjalnie zgodnie ze zleceniem medycznym, wystawionym przez osobę upoważnioną na podstawie prawa krajowego ze względu na jej kwalifikacje zawodowe, które określa - na odpowiedzialność tej osoby</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>- szczególne właściwości konstrukcyjne, oraz przeznaczony do wyłącznego stosowania przez konkretnego pacjenta wyłącznie w celu leczenia jego schorzeń lub zaspokojenia jego indywidualnych potrzeb. Zlecenie wykonania wyrobu medycznego zawiera: nazwę i adres wytwórcy, dane umożliwiające identyfikację wyrobu medycznego (nazwy handlowe wyrobów wykonywanych na zamówienie zgłaszanych przez wytwórcę), nazwisko lekarza (lub innej uprawnionej osoby, która sporządziła opis zlecenia wykonania wyrobu medycznego na zamówienie), nazwę podmiotu leczniczego, dane pacjenta (imię i nazwisko, akronim lub kod liczbowy), datę sporządzenia oraz projekt pracy. Mając na uwadze powyższe zgodnie z ustawą o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta technik dentystyczny nie prowadzi dokumentacji medycznej.</p>	
3.	Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych	Brak regulacji odnośnie obowiązkowej polisy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dla osoby wykonującej zawód medyczny (technika dentystycznego).	Dodać do projektu ustawy art. 15 ¹ ust.1, regulację dotyczącą obowiązkowej polisy ubezpieczenia odpowiedzialności i cywilnej dla osoby wykonującej zawód medyczny (technika dentystycznego).	Zakres obowiązkowych ubezpieczeń OC dla lekarzy, pielęgniarek i oraz fizjoterapeutów określa Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu wykonującego działalność leczniczą oraz Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Osoba wykonująca zawód medyczny (technik dentystyczny) powinna posiadać obowiązkowe OC. Obecnie większość	Art.15 ¹ .1. Umowa ubezpieczenia technika dentystycznego: 1) odpowiedzialności cywilnej obejmujące szkody będące następstwem udzielania świadczeń zdrowotnych albo niezgodnego z prawem zaniechania udzielania świadczeń zdrowotnych. 2. Obowiązek ubezpieczenia powstaje najpóźniej w dniu poprzedzającym

				<p>oddziałów NFZ wymaga od podwykonawcy - technika dentystycznego ubezpieczenia OC.</p> <p>Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że koszt wykonania niektórych uzupełnień protetycznych jest bardzo wysoki ze względu na: użyte materiały (np. złoto, cyrkon) oraz specjalistyczne urządzenia potrzebne do wykonania uzupełnienia protetycznego.</p>	<p>dzień rozpoczęcia wykonywania zawodu medycznego.</p> <p>3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc pod uwagę zawód technika dentystycznego.</p>
4.	Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych	Art. 58.1. Komisja składa się z 38 członków, powoływanych przez ministra właściwego do spraw zdrowia na 4 letnią kadencję, po 2 przedstawicieli każdego zawodu medycznego oraz 4 przedstawicieli ministra właściwego do spraw zdrowia.	Zmienić w art. 58 ust. 1 regulację odnośnie składu Komisji z [...] z 38 członków...] na [...] z 72 członków...] oraz z [...] po 2 przedstawicieli każdego zawodu medycznego...] na [...] po 4 przedstawicieli każdego zawodu medycznego...].	<p>Zgodnie z art. 58 ust. 1 projektu ustawy o niektórych zawodach medycznych Komisja składa się z 38 członków po 2 przedstawicieli każdego zawodu medycznego oraz 4 przedstawicieli ministra właściwego do spraw zdrowia. Natomiast art. 62 ust.1 projektu ustawy stanowi, że Komisja orzeka w składzie wyznaczonym przez Przewodniczącego Komisji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przewodniczącego składu orzekającego; 2) dwóch członków - przedstawicieli danego zawodu medycznego; 3) dwóch członków - przedstawicieli ministra właściwego do spraw zdrowia. <p>Dodatkowo zgodnie z art. 72 ust.2 projektu ustawy w składzie orzekającym Komisji rozpatrującej ponownie sprawę nie mogą uczestniczyć osoby uczestniczące w wydaniu zaskarżonego orzeczenia.</p> <p>Mając na uwadze powyższe należy wskazać, iż w przypadku złożenia od</p>	Art. 58 .1. Komisja składa się z 72 członków, powoływanych przez ministra właściwego do spraw zdrowia na 4 letnią kadencję, po 4 przedstawicieli każdego zawodu medycznego oraz 4 przedstawicieli ministra właściwego do spraw zdrowia.

				orzeczenia przez osobę obwinioną wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, w obecnym zapisie projektu ustawy Przewodniczący Komisji, który wyznacza skład komisji orzekającej nie będzie miał możliwości wyznaczenia składu orzekającego, który nie uczestniczył wcześniej w wydaniu zaskarżonego orzeczenia.	
5.	Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych	Brak regulacji odnośnie odszkodowania w razie uniewinnienia osoby wykonującej zawód medyczny.	Dodać do projektu ustawy art. 79 ¹ , regulację dotyczącą odszkodowania w razie uniewinnienia osoby wykonującej zawód medyczny (technika dentystycznego) w wyniku wznowienia postępowania lub apelacji.	Zgodnie z zasadami prawa cywilnego (art. 415 k.p.c.) odszkodowanie za poniesioną szkodę zawiera dwa elementy: wyrównanie strat (damnum emergens) oraz utraconych korzyści (lucrum cessans). W przypadku, gdy osoba obwiniona na skutek wznowienia postępowania lub apelacji w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej została uniewinniona, to takiej osobie przysługiwać powinno zadośćuczynienie pieniężne, które ma kompensować poniesiony przez tą osobę (pokrzywdzonego – technika dentystycznego) uszczerbek. Natomiast ustalając zakres doznanego uszczerbku i związane z tym odczucie krzywdy po stronie osoby wykonującej zawód medyczny (pokrzywdzonego – technika dentystycznego), należy kierować się przede wszystkim kryteriami obiektywnymi, z uwzględnieniem elementów subiektywnych związanych z cechami osobistymi pokrzywdzonego, które mogą mieć wpływ na sposób i stopień odczuwania doznanej krzywdy (wiek, płeć, dotychczasowy sposób życia i dalsze perspektywy życiowe, formy prowadzonej dotychczas aktywności zawodowej i życiowej). Mając na uwadze powyższe w projekcie ustawy powinna znaleźć się instytucja odszkodowania	Art. 79 ¹ 1. Osoba wykonująca zawód medyczny, która w wyniku wznowienia postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lub apelacji została uniewinniona, przysługuje odszkodowanie za poniesioną szkodę oraz zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, na skutek wykonania względem niej w całości lub w części kary, która została zmieniona albo uchylona w wyniku wznowienia postępowania lub apelacji. 2. Roszczenia przysługują w stosunku do ministra właściwego do spraw zdrowia (w przypadku utworzenia samorządu zawodowego roszczenia przysługują w stosunku do właściwego organu samorządu zawodowego). 3. W sprawach roszczeń orzeka

				dla osoby wykonującej zawód medyczny (technika dentystycznego).	sąd powszechny. 4. Roszczenia ulegają przedawnieniu z upływem roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wydanego w wyniku wznowienia postępowania lub apelacji.
6.	Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych	Art. 39.2. Pokrzywdzony może ustanowić nie więcej niż jednego pełnomocnika spośród osób wykonujących zawód medyczny, adwokatów lub radców prawnych.	Zmienić w art. 39 ust. 2 regulację odnośnie możliwości ustanowienia pełnomocnika przez pokrzywdzonego: z [...nie więcej niż jednego pełnomocnika...] na [...nie więcej niż dwóch pełnomocników...].	Zgodnie z art.57 ust. 2 ustawy o izbach lekarskich oraz art. 89 ust. 2 ustawy o zawodzie fizjoterapeuty pokrzywdzony może ustanowić nie więcej niż dwóch pełnomocników. Natomiast art. 39 ust. 2 projektu ustawy stanowi, że pokrzywdzony może ustanowić tylko jednego pełnomocnika. Mając na uwadze powyższe pokrzywdzony powinien mieć prawo ustanowienia więcej niż jednego pełnomocnika.	Art.39.2. Pokrzywdzony może ustanowić nie więcej niż dwóch pełnomocników spośród osób wykonujących zawód medyczny, adwokatów lub radców prawnych.
7.	Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych	Art 40. 2. Osoba obwiniona może ustanowić nie więcej niż jednego obrońcę spośród osób wykonujących zawód medyczny, adwokatów lub radców prawnych.	Zmienić w art. 40 ust. 2 regulację odnośnie możliwości ustanowienia obrońcy przez osobę obwinioną: z [...nie więcej niż jednego obrońcę...] na [...nie więcej niż dwóch obrońców...].	Osoba obwiniona (np. lekarz, fizjoterapeuta) nie tylko ma prawo do korzystania z pomocy jednego obrońcy, ale może ustanowić ich nawet dwóch, natomiast zgodnie z art. 40 ust. 2 projektu ustawy osoba obwiniona może mieć tylko jednego obrońcę. Mając na uwadze powyższe osoba obwiniona wykonująca zawód medyczny (technik dentystyczny) powinna mieć prawo do ustanowienia więcej niż jednego obrońcy.	Art 40. 2. Osoba obwiniona może ustanowić nie więcej niż dwóch obrońców spośród osób wykonujących zawód medyczny, adwokatów lub radców prawnych.
8.	Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych	Brak regulacji dotyczącej ustanowienia obrońcy z urzędu dla osoby obwinionej wykonującej zawód medyczny.	Dodać do art. 40 projektu ustawy ust. 3,4 i 5, regulację dotyczącą ustanowienia obrońcy z urzędu dla osoby obwinionej.	Prawo do obrony jest uznawane za jedno z fundamentalnych praw człowieka. Artykuł 42 ust. 2 Konstytucji mówi: „Każdy, przeciw komu prowadzone jest postępowanie karne, ma prawo do obrony we wszystkich stadiach postępowania. Może on w szczególności wybrać obrońcę lub na zasadach określonych w ustawie korzystać z obrońcy	Art. 40.3. W czasie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, na uzasadniony wniosek osoby obwinionej, Komisja ustanawia jej obrońcę z urzędu spośród osób wykonujących

				<p>z urzędu”. Co prawda uregulowane w art. 42 ust. 2 Konstytucji RP prawo do obrony odnosi się do procesu karnego, ale nie można mieć wątpliwości, że art. 40 ust. 2 projektu ustawy o niektórych zawodach medycznych nawiązuje do konstytucyjnych unormowań prawa do obrony, które obowiązują w procesie karnym i innych postępowaniach. Przepisy Kodeksu postępowania karnego dotyczące obrońcy mają być stosowane w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej zawodów medycznych zgodnie z art. 61 projektu ustawy o niektórych zawodach medycznych. Ustanowienie obrońcy lub wyznaczenie obrońcy z urzędu, zgodnie z art. 84 § 1 k.p.k., uprawnia go do działania w całym postępowaniu, nie wyłączając czynności po uprawomocnieniu się orzeczenia. Jednocześnie zgodnie z art. 84 § 2 k.p.k. obrońca zobowiązany jest do podejmowania czynności procesowych do prawomocnego zakończenia postępowania. Ponadto art. 85 § 1 k.p.k. stanowi, że obrońca może bronić kilku oskarżonych, jeżeli ich interesy nie pozostają w sprzeczności, natomiast zgodnie z art. 86 § 1 k.p.k. obrońca może przedsięwziąć czynności procesowe jedynie na korzyść oskarżonego, Dodatkowo art. 86 § 2 k.p.k. mówi o tym, że udział obrońcy w postępowaniu nie wyłącza osobistego działania w nim oskarżonego. Mając na uwadze powyższe, w projekcie ustawy powinny znaleźć się unormowania dotyczące ustanowienia obrońcy z urzędu dla osoby obwinionej.</p>	<p>zawód medyczny, adwokatów lub radców prawnych. 4. W przypadku gdy zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności osoby obwinionej i nie ma ona obrońcy z wyboru, Komisja ustanawia jej obrońcę z urzędu spośród osób wykonujących zawód medyczny, adwokatów lub radców prawnych. W postępowaniu wyjaśniającym Komisja ustanawia obrońcę na wniosek Przewodniczącego Komisji. 5. Jeżeli organ prowadzący postępowanie uzna za niezbędne ustanowienie obrońcy ze względu na okoliczności utrudniające obronę, Komisja ustanawia dla osoby obwinionej obrońcę z urzędu spośród osób wykonujących zawód medyczny, adwokatów lub radców prawnych.</p>
9.	Polskie Towarzystwo	Art. 54. 1. W przypadku, gdy	Zmienić w art.54 ust. 1 regulację:	Artykuł 68 projektu ustawy o niektórych zawodach	Art. 54. 1. W przypadku, gdy

	Techników Dentystycznych	zebrane w postępowaniu wyjaśniającym lub przeprowadzone przed Komisją dowody wskazują, że osoba obwiniona popełniła ciężkie przewinienie zawodowe, a rodzaj tego przewinienia wskazuje, że wykonywanie przez osobę obwinioną zawodu zagraża bezpieczeństwu pacjentów lub grozi popełnieniem kolejnego przewinienia zawodowego, Komisja wydaje postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa do wykonywania zawodu albo o ograniczeniu zakresu czynności w wykonywaniu zawodu przez osobę obwinioną na okres nieprzekraczający roku.	- poprzez wykreślenie zapisu [... albo o ograniczeniu zakresu czynności w wykonywaniu zawodu ...], - dotycząca okresu tymczasowego zawieszenia prawa do wykonywania zawodu: z [...na okres nie przekraczający roku...] na [...okres nie przekraczający 6 miesięcy...].	medycznych stanowi, że karami za przewinienie zawodowe są: 1) upomnienie; 2) nagana; 3) kara pieniężna; 4) wykreślenie z rejestru na okres od roku do 5 lat; 5) zawieszenie prawa do wykonywania zawodu medycznego na okres od 3 miesięcy do roku; 6) pozbawienie prawa do wykonywania zawodu medycznego. Przytoczony powyżej przepis nie reguluje kary ograniczenia czynności w wykonywaniu zawodu, dlatego zapis ten należy wykreślić z art. 54 ust. 1 projektu ustawy. Dodatkowo należy wskazać, że postanowienie o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu musi określać okres na jaki obowiązuje, który nie może przekroczyć okresu określonego w projekcie ustawy, tzn. 6 miesięcy, czyli czasu prowadzenia postępowania wyjaśniającego (art. 53 projektu ustawy – okres ten wynosi 3 miesiące) i postępowania przed Komisją (art. 64 projektu ustawy – okres ten wynosi 3 miesiące). Mając na uwadze powyższe okres zawieszenia prawa do wykonywania zawodu medycznego powinien zostać skrócony z jednego roku na 6 miesięcy.	zebrane w postępowaniu wyjaśniającym lub przeprowadzone przed Komisją dowody wskazują, że osoba obwiniona popełniła ciężkie przewinienie zawodowe, a rodzaj tego przewinienia wskazuje, że wykonywanie przez osobę obwinioną zawodu zagraża bezpieczeństwu pacjentów lub grozi popełnieniem kolejnego przewinienia zawodowego, Komisja wydaje postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa do wykonywania zawodu przez osobę obwinioną na okres nieprzekraczający 6 miesięcy.
10.	Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych	Brak regulacji odnośnie upływu okresu tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu w sprawie zawieszanej osoby wykonującej zawód medyczny.	Dodać do art. 54 projektu ustawy ust. 4 ¹ , regulację odnośnie upływu okresu tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu w sprawie zawieszanej osoby wykonującej zawód medyczny.	Postanowienie o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu musi określać okres, na jaki obowiązuje, który nie może przekroczyć okresu określonego w projekcie ustawy, tzn. 6 miesięcy, czyli czasu prowadzenia postępowania wyjaśniającego (art. 53 projektu ustawy – okres ten wynosi 3 miesiące) i postępowania przed Komisją (art. 64 projektu ustawy – okres ten wynosi 3 miesiące). W sytuacji gdy postanowienie ze względu na czas jego	Art. 54 4 ¹ Jeżeli do dnia upływu okresu tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu w sprawie zawieszanej osoby wykonującej zawód medyczny nie zapadnie prawomocne orzeczenie Komisji, Komisja ta z urzędu bada zasadność dalszego tymczasowego zawieszenia prawa

				obowiązywania straci moc, a wydane zostało na okres 6 miesięcy i nie skończyło się postępowanie wyjaśniające oraz nie zapadło prawomocne orzeczenie Komisji, Komisja z urzędu powinna zbadać zasadność dalszego tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu.	wykonywania zawodu.
11.	Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych	Brak regulacji odnośnie regulacji instytucji umorzenia postępowania przed Komisją.	Dodać art. 67 ¹ do projektu ustawy, regulację dotyczącą instytucji umorzenia postępowania przez Komisję Odpowiedzialności i Zawodowej.	Wystąpienie przesłanek określonych w art. 41 ust. 1 pkt 3-6 projektu ustawy jest bezwzględną przeszkodą dotyczącą wszczęcia postępowania. W sytuacji gdy Komisja Odpowiedzialności Zawodowej stwierdzi wystąpienie tych przesłanek w trakcie postępowania, jest bezwzględnie zobowiązana do umorzenia postępowania. Natomiast jeżeli Komisja stwierdzi, że w przedmiotowej sprawie czynu nie popełniono lub czynu nie popełnił obwiniony, albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia, zobowiązana jest orzec o uniewinnieniu obwinionego. Ponadto o uniewinnieniu obwinionego Komisja zobowiązana jest orzec, jeżeli jego działanie będące przedmiotem postępowania o odpowiedzialności zawodowej nie jest przewinieniem zawodowym, czyli nie było związane z wykonywaniem zawodu medycznego. Mając na uwadze powyższe należy uregulować instytucję umorzenia postępowania przed Komisją.	Art. 67 ¹ 1. Komisja umarza postępowanie w przypadku: 1) stwierdzenia po rozpoczęciu przewodu sądowego okoliczności wymienionych w art. 41 ust. 1 pkt 3-6; 2) gdy osoba obwiniona w chwili popełnienia czynu była niepoczytalna. 2. W przypadku ujawnienia okoliczności wymienionych w art. 41 ust. 1 pkt 1 i 2 Komisja wydaje orzeczenie uniewinniające osobę obwinioną.
12.	Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych	Brak regulacji odnośnie zaliczenia na poczet kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu medycznego.	Dodać do art. 71 projektu ustawy ust. 3, regulację dotyczącą zaliczenia na poczet kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu medycznego.	Na poczet orzeczonej kary ograniczenia wykonywania zawodu medycznego powinno zaliczyć się okres tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu medycznego. Takie rozwiązanie będzie celowe, mimo że ustawodawca w projekcie ustawy nie wziął go pod uwagę.	Art. 71.3 Na poczet kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu medycznego zalicza się okres tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu medycznego.

13.	Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych	Brak regulacji odnośnie organu za pośrednictwem którego osoba obwiniona może wnieść wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.	Dodać do art. 72 projektu ustawy ust. 3, regulację dotyczącą organu za pośrednictwem którego będzie można wnieść wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Komisję.	Zasada dwuinstancyjności w postępowaniu sądowym zapewnia stronie wniesienie środka odwoławczego do drugiej instancji, jeśli orzeczenie sądu pierwszej instancji nie jest według niej satysfakcjonujące. Zasada dwuinstancyjności postępowania to jedna z podstawowych zasad rządzących w polskim postępowaniu sądowym. Brak regulacji odnośnie organu za pośrednictwem którego wnosi się odwołanie spowoduje, że osoba, która nie jest zadowolona z rozstrzygnięcia jej sprawy przez Komisję, nie będzie mogła odwołać się od tego orzeczenia.	Art. 72.3. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1, wnosi się za pośrednictwem Komisji, która wydała orzeczenie.
14.	Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych	Instytucja wznowienia postępowania uregulowana w niewielkim zakresie.	Dodać do projektu ustawy regulacje dotyczące instytucji wznowienia postępowania (projekt ustawy reguluje tylko podstawy wznowienia postępowania oraz wznowienie postępowania w razie uchylecia lub istotnej zmiany treści prawomocnego wyroku lub orzeczenia będącego podstawą umorzenia postępowania).	Wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia służącym stronie w stosunku do prawomocnych orzeczeń Komisji. Prawomocne orzeczenie, które zapadło w postępowaniu przed Komisją, a które można wzruszyć w trybie wznowienia postępowania, może uniewinniać, skazywać obwinionego lub umarzać postępowanie. Instytucja wznowienia postępowania służy wyjątkowym okolicznościom, jeżeli nie ma innej możliwości wzruszenia zapadłego orzeczenia, a istnieją przesłanki dopuszczające wznowienie. Należy zwrócić uwagę, że projekt ustawy w sposób niewyczerpujący reguluje wznowienie postępowania, dlatego trudno się odnieść do tej instytucji.	
15.	Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych	Brak regulacji odnośnie specjalizacji zawodowej uzyskanej przez osobę wykonującą zawód medyczny (technika dentystycznego).	Dopisać art. 18 ¹ do projektu ustawy, regulację odnośnie specjalizacji zawodowej uzyskanej przez technika dentystycznego nadanej przez Naczelną Organizację	Naczelna Organizacja Techniczna Federacji Stowarzyszeń Naukowo – Technicznych na podstawie świadectwa/dyplomu stwierdzającego uzyskanie tytułu technika dentystycznego o specjalności technika dentystycznego oraz po spełnieniu warunków określonych w § 2, ust. 2	art. 18 ¹ 1. Tytuł specjalisty uzyskany przez osoby wykonujące zawody medyczne lub inne zawody mające zastosowanie w ochronie zdrowia przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy

			<p>Techniczną Federacji Stowarzyszeń Naukowo – Technicznych.</p>	<p>Uchwały Nr 50 Zarządu Głównego Naczelnej Organizacji Technicznej – Federacji Stowarzyszeń Naukowo – Technicznych z dnia 28 sierpnia 2000 roku w sprawie zasad i trybu uzyskiwania specjalizacji zawodowej inżynierów, na podstawie art. 68 c ust. 1 Ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity, Dz. U. 1996, Nr 67, poz. 329) i na wniosek Komisji do Spraw Specjalizacji Zawodowej Inżynierów i Techników, powołanej przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich przyznawała I i II Stopień Specjalizacji Zawodowej Technika. Osoba wykonująca zawód medyczny (technik dentystryczny) została wpisana do rejestru techników specjalistów, prowadzonego przez Zarząd Główny Naczelnej Organizacji Technicznej Federacji SNT. Należy podkreślić, że w projekcie ustawy o niektórych zawodach medycznych z 2008 roku oraz w projekcie ustawy o niektórych zawodach medycznych i zasadach uzyskiwania tytułu specjalisty w innych dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (z 2009 r. i 2010 r.) były regulacje odnośnie specjalizacji zawodowej.</p>	<p>oraz w ramach szkolenia, o którym mowa w ust. 2 uznaje się za równoważny z tytułem specjalisty w rozumieniu przepisów tej ustawy. 2. Do szkolenia specjalistycznego oraz zasad uzyskiwania tytułu specjalisty przez osoby odbywające szkolenie specjalistyczne w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.</p>
16.	<p>Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych</p>	<p>Art. 13.2. Minister właściwy do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia kodeks etyki i deontologii medycznej dla osób wykonujących zawód medyczny.</p>	<p>Dopisać organizację i zadania samorządu zawodowego techników dentystrycznych oraz prawa i obowiązki jego członków.</p>	<p>Niedopuszczalne jest regulowanie norm etycznych w ustawie, jest to wyłączna domena właściwych organów samorządu zawodowego. Ustalanie zasad etyki zawodowej i egzekwowanie odpowiedzialności dyscyplinarnej należy do istoty pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodu, którą konstytucja (status wszystkich samorządów zawodowych określa art. 17 ust. 1 Konstytucji RP) powierza samorządom</p>	<p>Art. ... 1. Samorząd zawodowy techników dentystrycznych, zwany dalej "samorządem", reprezentuje osoby wykonujące zawód technika dentystrycznego oraz sprawuje pieczę nad należyтым wykonywaniem tego zawodu w granicach interesu publicznego i dla</p>

				zawodowym na wyłączność, dlatego też żaden inny organ nie może ich w tej roli zastępować.	jego ochrony. 2. Przynależność techników dentystycznych do samorządu jest obowiązkowa. 3. Samorząd jest niezależny w wykonywaniu swoich zadań i podlega wyłącznie przepisom ustawy.
17.	Polskie Towarzystwo Techników Dentystycznych	Art. 29. 1. Osoba wykonująca zawód medyczny ma obowiązek doskonalenia zawodowego, realizowanego w następujących formach: 1) kurs doskonalący; 2) samokształcenie.	Dopisać do art. 29 projektu ustawy ust. 1 ¹ , regulację dotyczącą prawa doskonalenia zawodowego dla technika dentystycznego.	Osoba wykonująca zawód medyczny (technik dentystyczny) nie ma bezpośredniego kontaktu z pacjentem, ponieważ lekarz prowadzący pacjenta zleca technikowi dentystycznemu wykonanie świadczenia zdrowotnego i to on akceptuje oraz odpowiada za finalny produkt. Zobacz też uzasadnienie do art. 13. 1 projektu ustawy odnośnie definicji wyrobu medycznego na zamówienie. Technik dentystyczny, który chce zaistnieć oraz utrzymać się na rynku pracy pogłębia i aktualizuje wiedzę oraz umiejętności zawodowe bez ustawowego obowiązku doskonalenia zawodowego. Doskonalenie to powinno być dla techników dentystycznych prawem, a nie obowiązkiem.	Art. 29. 1. Osoba wykonująca zawód medyczny ma obowiązek doskonalenia zawodowego, realizowanego w następujących formach: 1) kurs doskonalący; 2) samokształcenie. 1 ¹ . Technik dentystyczny ma prawo doskonalenia zawodowego, realizowanego w następujących formach: 1) kurs doskonalący; 2) samokształcenie.

Z poważaniem

Beata Peterson

Prezes Polskiego Towarzystwa
Techników Dentystycznych